

היחידה למחלות זיהומיות בילדים - מרכז רפואי וולפסון

חיידק הפנאומוקוק והחיסונים נגדו

חיידק ה Pnemococcus -

חיידק זה גורם לתחלואה מגוונת בילדים: דלקת אוזניים חריפה, דלקת ראות, אלח דם, דלקת קרום המוח, ועוד. קיימים זנים רבים של החיידק. עיקר התחלואה בחיידק זה היא ב"קצוות החיים" - תינוקות וקשישים. כמו כן נמצאים בסיכון גבוה חולים עם ליקוי במערכת החיסון, וחולים עם מחלות כרוניות. בעייה נוספת שמציג החיידק הוא עליה בשיעור העמידות לאנטיביוטיקה.

מי נמצא בסיכון למחלות פנאומוקוליות?

בסיכון גבוה:

הפרעות בפעילות טחול או העדר טחול
חסר חיסוני מולד או נרכש עקב מחלה או טיפול תרופתי המדכא את מערכת החיסון (מחלות כליה: סינדרום נפרוטי, אי ספיקת כליה, חולי דיאליזה

בסיכון בינוני:

מחלות ממושכות כגון סכרת ומחלות מטבוליות כרוניות

מחלות לב וכלי דם

מחלה ריאתית כרונית

שחמת כבד

מצב של דליפת נוזל חוט שדרה

שתל קוכלארי

אנשים מעל גיל 65

חיסונים כנגד חיידק הפנוימוקוק

חיסון מצומד נגד פנוימוקוק – פרבנר (Prevenar)
חיסון מומת, המגן מפני 7 זנים של חיידק הפנאומוקוק. הזנים הללו גורמים לכ-60% מהזיהומים הפולשניים הנגרמים על ידי החיידק בישראל.
בייצור חיסון זה נעשה שימוש בצימוד הסוכר לחלבון, לכן ניתן לתת חיסון זה לתינוקות.
יעילות החיסון כ-80% כנגד המחלות הקשות (דלקת קרום המוח ואלח דם), הנגרמות על ידי זני חיידק הפנוימוקוק הכלולים בחיסון. היעילות כנגד זיהומים פחות קשים כמו דלקת ראות ודלקת אוזניים היא נמוכה יותר.
מתן החיסון כחיסון שיגרה בישראל צפוי ביולי 2009,
החיסון יינתן בשלוש מנות בגילאי חודשיים, 4 חודשים ושנה.
בני שנה עד שנתיים שלא חוסנו, יקבלו שתי מנות.
החיסון מומלץ גם לילדים בני פחות מ-5 שנים עם סיכון גבוה למחלות פנאומוקוליות (ליקוי של מערכת החיסון, חסר טחול, מחלות כליה, ועוד- ראה פירוט בהמשך).

תופעות לוואי

ב-10-20% ממקבלי החיסון יהיו תופעות לוואי מקומיות – אודם, נפיחות או כאב במקום ההזרקה.
במקרים מעטים יתפתח חם.
תופעות לוואי חמורות יותר הן נדירות מאד.

למי אין לתת את החיסון ?

מעבר לאזהרות הכלליות, אין מגבלות מיוחדות.

חיסון הפנאומווקס - Pneumovax

חיסון מומת, המגן מפני 23 תת זנים של חיידק הפנאומוקוק.
בשל מבנהו הסוכרי, אינו מתאים לתינוקות צעירים מגיל שנתיים שכן, בגיל זה מערכת החיסון אינה יוצרת זיכרון חיסוני טוב לאנטיגנים סוכריים

החיסון מומלץ לילדים מעל גיל 5 שנים עם סיכון גבוה למחלות פנאומוקוליות (ראה פירוט בהמשך).

החיסון ניתן בזריקה תת עורית או לתוך השריר בשתי מנות, בהפרש של 5 שנים ביניהן. יעילות החיסון נעה בין 60% ל 85% , בהתאם לגיל ולקבוצת הסיכון.

תופעות לוואי

ב 50% ממקבלי החיסון מופיעה תגובה מקומית של אודם ונפיחות לעיתים רחוקות – חם, כאבי שרירים.